

זוהי גוון

פרשת
ויחי

רמזים על פרשת השבוע

מה בגליון?

יצחק ויעקב מתגברים על הס"מ

מרומז היין ששלח לאביו

טו"ב – שנים שחי יעקב בארץ מצרים

הוראת המשגיח זצ"ל: להתחזק ב"טוב השם לכל"

ראיה שחסרון של מספר אחד לא מעכב בגימטריא

יוסף הוא המשביר – צנור החיים והשפע

יוסף נענש על זלזול בכבוד אביו

האות פ' הכפולה מסמלת גאולה

נעיצת סוף החומש בתחילתו

חזק חזק ונתחזק

בס"ד

יצחק ויעקב מתגברים על הס"מ

"וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שִׁבְעַת עָשָׂר שָׁנָה וַיְהִי יָמֵי יַעֲקֹב שְׁנַיִם וְשָׁבַע שָׁנִים וְאַרְבָּעִים וּמָאתַיִם שָׁנָה" (מז כח)

[מכתבי זקנינו ה"בית אברהם" מלוצק (תל אביב) זצוקללה"ה:]

אצל יצחק כתוב "ויהי יצחק בן ארבעים שנה" ואח"כ "ויצחק בן ששים שנה" שבגימטריא אותיות ס"ם, אבל אצל יעקב כתוב שחי ק"ל שנה עד בואו למצרים (לעיל מז ט) שבגימ' עה"כ סמא"ל ולכן היה אח"כ טוב לו שחי' שבע עשרה שנה [טוב בגי' שבע עשרה] ועי"ז נקרא יעקב א"ל, שביטל כל סמא"ל ויצחק ביטל כח ס"מ.

ספס

מרומז היין ששלח לאביו

"וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שִׁבְעַת עָשָׂר שָׁנָה" (שם)

והנה המילה ויחי בגימ' 34, הניקוד של המילה (פתח, שווא וחיריק) בגימ' 36, עולה ביחד בגימ' שבעים, כמנין י"ן.

אולי זה מרמז למה שאמרו בגמ' שיוסף שלח ליעקב אביו יין, "ולאביו שלח כזאת עשרה חמורים נושאים מטוב מצרים, מאי מטוב מצרים אמר ר' בנימין בר יפת אמר רבי אלעזר שלח לו יין [ישן] שדעת זקנים נוחה הימנו" (מגילה טז:).

ספס

טו"ב – שנים שחי יעקב בארץ מצרים

"וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שִׁבְעַת עָשָׂר שָׁנָה" (שם)

כתב בעל הטורים:

"ויהי יעקב בארץ שלא חיה ימים טובים בלא צער אלא כמנין ויחי י"ז שנה משנולד יוסף עד שנמכר וי"ז שנה במצרים".

כתוב בזוהר הק' שהיה ליעקב צער גדול מכל מה שעבר עליו ואלו י"ז השנים הטובות שקיבל כנגד י"ז שנות היסורים שיוסף לא היה כאן ועל זה מוסיף הבעה"ט עוד וכתב:

"ד"א ויחי יעקב בארץ מצרים י"ז שנה שהראשונים לא היו חיים שהרי אמר כי ארד אל בני אבל שאולה".

טו"ב בגימ' 17,

ברור שמדובר על התעלות רוחנית של יעקב לא על טוב גשמי,

הניקוד של המילה 'אלקים' בגימ' שבעים, קשור ליוסף שלא הבין שבעים לשון עד שהוסיפו לו את האות ה' בשמו, וביחד הכל (86 + 70) בגימ' 156, בגימ' 'יוסף' - שגם כן אמר "שמני אלקים לפרעה",

המילה 'טוב' במספר קטן שמונה, מעל הטבע שמונת ימי החנוכה אור,

המילה 'טוב' האותיות המקבילות לאותיות הללו בא-ת-ב-ש הן – 'נפש',

בספרים כתוב שנפש ר"ת, נר שמן פתילה, וסופי תיבות הנ"ר, כתוב בתיקו"ז שהמילה 'הנר' מסמלת את כל תרי"ג מצוות, "באבוד רשעים רנה", רנה במילוי תרי"ג [רא"ש, נר"ן, ה"א].

[א.ה. אולי יש להוסיף שהמילה נהר גם היא מלשון אור כי בארמית אור נקרא 'נהורא'].

הוראת המשגיה זצ"ל: להתחזק ב"טוב השם לכל"

"וְיָהִי יָמֵי יַעֲקֹב שְׁנַי תְּמִי שְׁבַע שָׁנִים וְאַרְבָּעִים וּמָאתַי שָׁנָה"

כתב בדעת זקנים מבעלי התוספות וזה לשונו:

"מדרכ בשעה שאמר יעקב מעט ורעים היו אמר לו הקב"ה אני מלטתך מעשו ומלבן והחזרתי לך דינה גם יוסף ואתה מתרעם על חייך שהם מעט ורעים חייך שמנין התיבות שיש מן ויאמר עד בימי מגורי כך יחסרו משנותיך שלא תחיה כחיי יצחק אביך והם ל"ג תיבות ובמנין זה נחסרו מחייו שהרי יצחק חי ק"פ שנה ויעקב לא חי אלא קמ"ז". עכ"ל.

שלשים ושלש שנים הורידו לו בגלל העוון הזה, אפילו שהכל היה בוודאי עם כוונות קדושות (עי' ביארו הרמב"ן כאן).

מכאן מוטל עלינו ללמוד את הנהגת השם, אם אתה אומר שזה רע לך אומר הקב"ה אני אראה לך מה זה רע, ל"ע,

מו"ר המשגיה הגה"צ ר' דב יפה זצוק"ל פעם אמר לי, 'אתה צריך להתחזק ב-טוב השם לכל', וכמדו' שאמר שהיה כדאי אם הייתי דואג שיזכיר לי את זה כל הזמן,

כשאדם מודה להשם, הוא גורם להגדיל את השפע עוד ועוד ועל כך המשיל המשגיה באוזניי פעם אחת ואמר לי: "כשעקרת בית מביאה מרק היא שואלת, האם היה טעים? כשעונים לה, כן, היה טעים, אז היא מיד שואלת, "אתה רוצה עוד מנה".....

ראיתי מי שמסביר שמצרים ערוות הארץ ודוקא ההתגברות הזו מרוממת את האדם ולכן אלו השנים הכי טובות,

עכ"פ בוודאי אין טוב אלא תורה, בפרט אצל יעקב אבינו עמוד התורה,

והנה כתוב בפוסקים שלא לאכול אגוז בראש השנה כי אגוז בגימ' חטא (חסר א'), ואפילו שזה גם בגימ' טוב?

ולכאורה צ"ל שזה לעומת זה עשה אלקים, דכדי לנצח ולפצח את האגוז הקשה – הקליפה הלא טובה, אפשר רק על ידי 'טוב' שזו התורה,

חז"ל אומרים (ב"ק נה) "א"ר יהושע הרואה טי"ת בחלומו סימן יפה לו מ"ט אילימא משום דכתיב טוב, אימא {ישעיה יד-כג} וטאטאטיה במטאטי השמד, חד טי"ת קאמרינן, אימא {איכה א-ט} טומאתה בשוליה טי"ת בי"ת קאמרינן, אימא {איכה ב-ט} טבעו בארץ שעריה, **אלא הואיל ופתח בו הכתוב לטובה** תחילה שמבראשית עד {בראשית א-ד} וירא אלקים את האור לא כתיב טי"ת".

האות ט' מסמלת טוב, כי זו הפעם הראשונה שכתובה בתורה, "וירא אלקים את האור כי טוב",

בחז"ל כתוב שהיתה עיר שלא מתו בה והיה תלוי מעליה צורת האות טי"ת, סמל לטוב ולחיים,

כמו כן המספר 9 שהוא הערך המספרי של האות ט' מסמל תורה, [כן כתוב ב'כלי יקר'],

שאל אותי מישהו פעם, מה הקשר במה שאומרים בפיוט כליל הסדר - תשעה מי יודע? תשעה ירחי לידה! ולכאורה מה מיוחד בתשעה ירחי לידה אלו? וביארנו בס"ד שבתשעה חודשים הללו התינוק לומד את התורה במעי אמו וזה ההיכי תימצוי הראשון של החיבור של האדם לתורה,

לא מזמן היה ח' טבת, היום שבו תרגמו את התורה ליוונית וירד חושך באותו יום לעולם, והנה ח' טבת בגימ' 419 'אור' ו'אורה', כנגד יום זה בו החשיכו היוונים את עיני ישראל כשתירגמו את התורה ליוונית, ח' טבת אותיות – ח"ת טב, טב למיטב וכו' לטב ולחיין.

נמצא אם כן שהאות ט' מסמלת את הטוב (ט' הראשונה בתורה במילה טוב), את האור (וירא אלקים את האור – כי טוב) ומסמלת את התורה שהיא הטוב האמיתי ומשולה גם היא לאור ("תורה אור") ומנצחת את החושך של יון שהרי אפילו מעט מן האור דוחה הרבה מן החושך.

עוד חשבתי בס"ד על המספר 17 – בגימ' טוב,

המילה ה-17 מתחילת חומש בראשית היא - 'אלקים',

והנה המילה אלקים בגימ' 86,

ח + ט + י + כ + ל + מ = - 145 ובסה"כ = 156, כמנין שמו של יוס"ף = 156.

והנה מתחילת בראשית המילה מספר 428 היא - (והנה טוב) "מאד", שזה גם כן אותן אותיות כמו אד"ם וגם זה עולה בגימ' כשמו של יוסף.

למילה 'מאד' יש פירוש שהכוונה לממון, כמו שדרשו חז"ל "בכל מאודך" - בכל ממוןך, מתאים מאוד שמילה זו היא המילה ה-428, שזה הגימ' של השם חת"ך הממונה על הפרנסה,

ונפלא מאוד שזה קשור ליוסף שהוא המשביר לכל הארץ, קשור למלאך הנ"ל הממונה על הפרנסה,

{ במאמר המוסגר - יש ארגון מד"א, שלא יצטרכו חלילה, גם כן האותיות הנ"ל }

יוסף נענש על זלזול בכבוד אביו

"וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל אָחִיו אֲנָכִי מַת" (נ כד)

[מכתבי זקנינו ה"בית אברהם" מלוצק (תל אביב) לצוקללה"ה:]

יש ילקוט (פרשת ויגש רמז קנא) שעשרה פעמים אמרו בני יעקב ליוסף "עבדך אבינו" והוא שתק ע"ז נחסר לו משנותיו עשר שנים, וזה שאמר יוסף לאחיו (בראשית נ כד) אנכי מת והיה צריך לומר אנכי אמות? אך כיון שמת מקודם שצריך היה למות מחמת טעם הנ"ל רח"ל אמר אנכי מת כאילו כבר אתה הוא מת.

האות פ' הכפולה מסמלת גאולה

"פֶּקֶד פֶּקֶד אֲתֶכֶם וְהַעֲלָה אֲתֶכֶם מִן הָאָרֶץ הַזֹּאת" (נ כד)

במדרש כתוב שהאותיות מנצפ"ך הכפולות - מרמות על הגאולה, שכל הגאולות היו בסודן:

וזה לשון המדרש (תנחומא קרח אות יב):

"מנצפ"ך האותיות כפולות, צופים אמרום. לך לך, רמז נרמז לאברהם למאה שנה יוליד יצחק. פי עצמת ממנו מאד (בראשית כו, טז), רמז נרמז שהוא ותרעו עצומים בשני עולמים. נו"ן, ליעקב, הצילני נא (שם לב, יב), נצל בשני עולמים. פ"ף, ליוסף, פקד פקדתי (שם נ, כד). פקד, בעולם הזה. פקדתי, לעולם הבא. צ"ץ, הנה איש צמח שמו ומתחתיו יצמח (זכריה ו, יב), זה משיח. וכן הוא אומר, ונקמתתי לך צמח צדיק (ירמיה כג, ה). עכ"ל.

ראיתי מסופר על הצדיק ר' אביגדור מילר זצ"ל ששאלו אותו מה העיצה לזכות בדין בראש השנה, אמר ר' אביגדור זצ"ל לדבר עם הקב"ה ולשבח אותו...

אם אתה משבח אותו, אתה רק תרויח מזה.

ראיה שהסרון של מספר אחד לא מעכב

בגימטריא

"וַעֲתָה שְׁנֵי בָנֶיךָ הַנּוֹלָדִים לְךָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד בְּאֵי אֶלְיָךְ מִצְרַיִמָה לִי הֵם אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה כְּרֹאבוֹן וְשִׁמְעוֹן יִהְיוּ לִי" (ח ה)

אפרים (331-) ומנשה (-401) [סה"כ = 732], כראובן (-259) ושמעון (-472) [סה"כ = 731] יהיו לי,

ההבדל של אחד בגימ' מכאן מביא הקה"י ראיה שמספר אחד לא מפריע בגימ',

יוסף הוא המשביר - צנור החיים והשפע

"וְאֵתֶם חֲשַׁבְתֶּם עָלַי רָעָה אֲלֵקִים חֲשַׁבְהָ לְטָבָה לְמַעַן עֲשֶׂה פְּיֹם הַזֶּה לְהַחְיֵת עִם רַב" (נ כ)

יוסף אומר לאחיו שהתפקיד שהקב"ה ייעד לו 'להחיות עם רב',

והנה לעיל כששמע יעקב שיוסף עודנו בחיים כתוב (מה כז) 'ותחי רוח יעקב אביהם', המילה 'ותחי' עם ד' האותיות בגימ' חת"ך - שמו של המלאך הממונה על החיים (ויעוי' בקונטרס "אהל ברוך" - רמזים על ימים נוראים, שהבאנו שם הרבה דברים על שמו של המלאך הנ"ל), אולי מרמז על כך שיוסף הוא המשביר, הוא צנור השפע של הפרנסה והחיים,

והנה ב"ניצוצי שמשון" (כאן) מביא את המדרש (ילקוט שמעוני הושע רמז תקכח) בו דרשו את הפסוק: "וַיִּצְנַח בְּחַבְלֵי אָדָם אֲמָשְׁכֶם בְּעַבְתוֹת אֶהְבֶּה וְאֶהְיֶה לָהֶם כְּמַרְיָמִי עַל עַל לְחִיָּהֶם וְאֵט אֶלְיוֹ אוֹכִיל", על יוסף הצדיק: "בחבלי אדם אמשכם זה יוסף, שנאמר וימשכו ויעלו את יוסף וגו' בעבותות אהבה דכתיב וישאל אהב את יוסף וגו' וכו' דבר אחר בחבלי אדם אמשכם זה יעקב וכו'".

כתוב בספר ניצוצי שמשון שבמילה 'אדם' רמוז השם 'יוסף', בחשבון כזה: מא' עד א' - 1, מא' עד ד' [א + ב + ג + ד = 10, מא' עד מ' [א + ב + ג + ד + ה + ו + ז + ח + ט + י + כ + ל + מ = 156]

והנה מובא מהרוקח שהאות ף מרמזת על חרון אף, ולכן היא לא מוזכרת בברכת המזון שבאה להביא שפע מעתה יש לשאול כיצד אות זו משמשת כאן לדבר טוב - לפקידה?

והתשובה היא שתלוי מה עושים עם הפ'....

הפ' מסמל את ה-פה, אם האדם לומד תורה, כמו שכתוב ב'פתח אליהו' מלכות פה תורה שבעל פה,

וכן יוסף הצדיק בכח עסק התורה המשיך פקידה מהפ"ה,

מעניין שזהו מגין הפסוקים בפרשה בדיוק פ"ה פסוקם, הכל תלוי בפה [מוות וחיים ביד הלשון].

בפסוק כתוב "לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה" כה הפה הקדוש שכל הגוזר מתקיים – צדיק גוזר והקב"ה מקיים, וזה מתחיל מהצד השני – כשהצדיק מקיים כל מה שהקב"ה גוזר...

מרומז כאן במילה 'ככל' בגימ' 70, בגימ' יין, הדבר מתאים כאן ליעקב שמוזכר שהביאו לו יין ישן שדעת זקנים נוחה הימנו, אולי זה מה שמסמל הפה של יוסף, [א.ה. הדברים נפלאים ומשמשים כעין הקדמה לפרשיות השובבי"ם הבעל"ט לתקן את מלכות פ"ה]

כתוב בחז"ל שהמילה 'אך' היא מיעוט, ואילו המילה 'גם' ריבוי, כמו כן המילה 'אף' מלשון ריבוי כמו 'גם',

חשבתי שההפרש בין 'אך' (מיעוט) ל'אף' (ריבוי) בגימ' - ס', אולי זה מסמל את הסט"א, זאת אומרת שה-אף בעצמו בלשון ריבוי כאשר התגברו על הסט"א [א.ה. אולי יש להוסיף על ידי למוד התורה בכלל ובעיקר התורה שבעל פה המונה ס' מסכתות – שישים גבורים סביב לה מגבורי ישראל].

תורה שלמדתי באף, זה כל הרעיון שגם בשעת האף עוסק ב-א', בלימוד התורה.

נְעִיצַת סוּף הַחֹמֶשׁ בַּתְּחִילָתוֹ

"וַיִּמָּט יוֹסֵף בֶּן מֶאֱהָ וְעֶשֶׂר שָׁנִים וַיַּחְנְטוּ אֹתוֹ וַיִּשְׂם בְּאָרוֹן בְּמִצְרַיִם" (חזק)

תחילת חומש בראשית וסופו, האות הראשונה ב', האות האחרונה מ',

שם מ"ב,

ודברת במ, ולא בדברים בטלים, לימוד התורה זה ההתחלה והבסיס של הכל,

"וַיִּדְבַּרְתָּ - בָּס" - הגימ' והניקוד של המילה 'בס' (קמץ) עולה בגימ' 58 - ח"ן, התורה מעלה חן על לומדיה, אולי גם מרומז כאן על תורת הנסתר הנקראת תורת הח"ן (ר"ת חכמת נסתר).

חֶזֶק חֶזֶק וְנִתְחַזַּק

פרשת השבוע 'פרשת ויחי' חותמת את ספר בראשית. בסיום כל ספר מחמשת הספרים אומרים "חזק חזק ונתחזק", הכוונה להזכיר ג' פעמים חזק, בתלת הוי חזקה,

על המספר שלש הזכרנו כמה פעמים (יעוי' בהרחבה בקונטרס 'אהל ברוך' רמזים על שבועות),

במהר"ל כתוב ששלש מסמל את האמצע שלא נגמר, אברהם - חסד, אבל קיצוני, יצחק - גבורה, קיצוני ואילו יעקב אמצע עמוד התורה, שלא נגמרת, לכן כתוב בחז"ל שיעקב אבינו לא מת,

אמנם יש לשאול למה בשלישי כתוב 'ונתחזק' ולא פעם נוספת 'חזק'?

שמעתי משהו שביאר שפעמיים מצד האדם והשלישי מהקב"ה,

ובדרך הרמז יש לבאר,

ג' פעמים חזק בגימ' 345, בגימ' משה, משה רבינו שהוריד לנו תורה מן השמים,

חזק חזק ונתחזק הוסיפו את האותיות תנ"ו - שזה כנגד התורה שבעל פה ('תנו' רבנן, משניות נקראות מתניתין),

מתאים מאוד שפרשתינו המסיימת את ספר בראשית מסתיים פרק זה וחותם את החומש במדת יעקב עמוד התורה,

יה"ר שנזכה גם לתורה שבכתב וגם לתורה שבעל פה.

השיעור נכתב ונערך מתוך ההקלטה במערכת קול הלשון

ניתן לשמוע שיעורי רמזים על סדר הפרשיות ושיעורים על עניינים בסוגיות הש"ס - דרך בנק התורה שע"י קול הלשון מספר ישיר בנק התורה: 0732951222, או בלחיצה פעמיים כוכבית במספר הרגיל: 036171111 להקיש קוד 642106 ואח"כ קוד כניסה 068068 בחירת מדור וכו' להערות או בקשה לקבל דף זה נא לפנות לכתובת מייל x0527136245@gmail.com כמו-כן ניתן להשיג את הקונטרסים על המועדים בטלפון - 0534142879 או בכתובת מייל הנ"ל